

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Δέσποινα Παπαδοπούλου

<p>Θεωρία: Η δραστηριότητα βασίζεται στη θεωρία της διδασκαλίας της γραμματικής μέσω εστίασης στον τύπο (Focus on Form, Doughty and Williams 1998, Long 1991) και χρήσης της τεχνικής του δικτόγλωσσου (dictogloss, García Mayo 2010, Kowal and Swain 1997, Wajnyb 1990). Στοχεύει στο να αποκτήσουν οι σπουδαστές επίγνωση της ρηματικής μορφολογίας της συνοπτικής και μη συνοπτικής όψης και να συσχετίσουν ερμηνευτικά τη συνοπτική όψη με το χαρακτηριστικό [συνοπτικό] και τη μη συνοπτική με τα χαρακτηριστικά [συνεχές] και [σύνηθες], καθώς και με τα αντίστοιχα επιρρηματικά.</p>	
<p>Στόχος δραστηριότητας:</p>	<p>Κατανόηση και παραγωγή συνοπτικής και μη συνοπτικής ρηματικής όψης. Η δραστηριότητα στοχεύει στο να αποκτήσουν οι σπουδαστές συνειδητή αντίληψη των μορφολογικών διακρίσεων που αφορούν τη ρηματική όψη στην ελληνική γλώσσα και να μπορούν να τις χρησιμοποιούν σωστά στον γραπτό λόγο.</p>
<p>Περίσταση:</p>	<p>Αφήγηση ιστορίας/περιστατικού στο παρελθόν. Παράδειγμα: Ένα ενδιαφέρον περιστατικό με μια γάτα.</p>
<p>Επίπεδο:</p>	<p>B1. Δραστηριότητες τέτοιου είδους μπορούν να προσαρμοστούν στο επίπεδο των σπουδαστών. Το παράδειγμα που δίνεται είναι για B1 επίπεδο. Ωστόσο, μπορεί ο ίδιος τύπος δραστηριότητας να χρησιμοποιηθεί και για χαμηλότερα ή υψηλότερα επίπεδα, ανάλογα με τη δυσκολία του κειμένου προς ανασύνθεση και με το μορφοσυντακτικό φαινόμενο στο οποίο εστιάζει η δραστηριότητα.</p>
<p>Πιθανή διάρκεια:</p>	<p>30-40 λεπτά, ανάλογα με τον αριθμό των σπουδαστών.</p>
<p>Διδακτικό υλικό:</p>	<p>Μπορεί να κατασκευαστεί μέσω της εύρεσης οπτικοακουστικού υλικού στο διαδίκτυο (youtube) και της κατασκευής ή τροποποίησης αυθεντικών κειμένων.</p>
<p>Στάδια:</p>	<p>Μέρος 1: Προετοιμασία για τη δραστηριότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Εύρεση οπτικοακουστικού υλικού (εικόνες και ταινίες χωρίς λόγια). ❖ Εύρεση κειμένου προς ανασύνθεση. ❖ Τροποποίηση κειμένου ανάλογα με το επίπεδο των σπουδαστών και με τη χρήση πολλών τύπων προς εστίαση. <p>Μέρος 2: Διεξαγωγή της δραστηριότητας</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Εισαγωγική συζήτηση. ❖ Προβολή ταινίας. ❖ Εστίαση στους [+/-συνοπτικούς] ρηματικούς τύπους και τα αντίστοιχα επιρρηματικά και τους συνδέσμους. ❖ Ανάγνωση κειμένου προς ανασύνθεση. ❖ Ανασύνθεση από τους σπουδαστές. ❖ Διόρθωση κειμένων.
	<p>(α) Πριν διαβαστεί η ιστορία που ακολουθεί, κάνουμε μια εισαγωγική συζήτηση με τους/τις διδασκόμενους/ες.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Ρωτάμε τους σπουδαστές αν έχουν κατοικίδια ζώα. ❖ Συζητάμε μαζί τους για τα κατοικίδια ζώα τους και τη ζωή μαζί τους. <p>(β) Στη συνέχεια, τους δείχνουμε μια σύντομη ταινία με ζώα (βλ.</p>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

	<p>youtube, π.χ. http://www.youtube.com/watch?v=w0ffwDYo00Q) και με ερωτήσεις (π.χ. Τι έγινε αφού ... ; Τι έκανε ο/η/το ... ; Τι έπαθε ο/η/το ... ενώ ... ; Τι έκανε ο/η/το για ... λεπτά;) ζητάμε την αφήγηση της ταινίας που είδαν. Προσπαθούμε μέσω των ερωτήσεών μας να εκμαιεύσουμε συνοπτικούς και μη συνοπτικούς τύπους στο παρελθόν.</p> <p>(γ) Κατά τη διάρκεια του (β), ο/η διδάσκων/διδάσκουσα σημειώνει στον πίνακα τα ρήματα που χρησιμοποιήθηκαν μαζί με τα αντίστοιχα επιρρηματικά ή τους συνδέσμους.</p> <p>(δ) Για κάθε ρήμα που έχει χρησιμοποιηθεί εκμαιεύεται ο τύπος του ενεστώτα, καθώς και ο συνοπτικός και ο μη συνοπτικός τύπος στο παρελθόν.</p> <p>(ε) Μαρκάρεται με ξεχωριστό χρώμα το θέμα της συνοπτικής και της μη συνοπτικής όψης.</p>
Προτεινόμενα εποπτικά μέσα:	Εικόνες με κατοικίδια ζώα. Υπάρχουν επίσης και αστείες ταινίες χωρίς λόγια στο youtube. Όλα αυτά βρίσκονται πολύ εύκολα στο διαδίκτυο.
Τι πρέπει να προσέξουν οι διδάσκοντες/διδάσκουσες:	Οι διδάσκοντες/διδάσκουσες πρέπει να έχουν ετοιμαστεί καλά ως προς την επιλογή του κειμένου προς ανασύνθεση, ώστε να περιέχει πολλούς τύπους στους οποίους θέλουν να κατευθύνουν την προσοχή των σπουδαστών.
Παραλλαγή/ές:	<p>Η δραστηριότητα μπορεί να έχει διάφορες παραλλαγές:</p> <p>(α) Ο κάθε σπουδαστής μπορεί να δουλέψει ατομικά την ανασύνθεση του κειμένου και όχι μέσα σε ομάδες.</p> <p>(β) Μετά την ανάγνωση του κειμένου, μπορεί να δοθεί το κείμενο γραπτώς στους σπουδαστές με κενά. Τα κενά θα αφορούν τους [+/-συνοπτικούς] ρηματικούς τύπους, τα επιρρηματικά και τους συνδέσμους.</p> <p>(γ) Η ανασύνθεση του κειμένου μπορεί να γίνει με τη συμμετοχή όλης της τάξης, ενώ προβάλλονται οι εικόνες της ιστορίας σε οθόνη.</p>
Σύντομη δραστηριότητα:	Μια πιο σύντομη δραστηριότητα είναι να δοθεί το κείμενο στους σπουδαστές με κενά (ρηματικοί τύποι, επιρρηματικά). Αφού ακούσουν το κείμενο, να ζητηθεί από τους σπουδαστές να συμπληρώσουν τα κενά και στη συνέχεια να γίνει μεταγλωσσική συζήτηση σε σχέση με τον τύπο που επέλεξαν.
Εργασία στο σπίτι:	Οι διδασκόμενοι/ες γράφουν μια ενδιαφέρουσα/περιεργή ιστορία με ζώα που τους συνέβη στο παρελθόν. Δίνονται επιρρηματικά τα οποία θα πρέπει οι σπουδαστές να χρησιμοποιήσουν στο κείμενό τους, π.χ. για ... λεπτά/ώρες/μέρες/μήνες/χρόνια, συνέχεια, καθώς, ενώ, κάθε ... λεπτά/ώρες/μέρες,
Παράδειγμα:	Οι σπουδαστές χωρίζονται σε ομάδες των 3-4 ατόμων. Ο/Η διδάσκων/διδάσκουσα διαβάζει το κείμενο που ακολουθεί ή το έχει μαγνητοφωνήσει και το ακούνε οι διδασκόμενοι/ες. Το κείμενο διαβάζεται σε κανονικό ρυθμό. Μπορεί να συνοδεύεται και από κάποιες ενδεικτικές εικόνες, οι οποίες θα προβάλλονται σε οθόνη σε αντιστοιχία με την ιστορία. Ο/Η διδάσκων/διδάσκουσα λέει στους μαθητές ότι θα ακούσουν ένα κείμενο και στη συνέχεια

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

θα το ανασυνθέσουν. Ενώ ακούνε το κείμενο, μπορούν να κρατούν σημειώσεις με λέξεις-κλειδιά.

Η ιστορία της Ουρανίας

Μια φορά κι έναν καιρό, μια κρύα και χειμωνιάτικη νύχτα, βγήκα έξω να πετάξω τα σκουπίδια. Είμαι και νυχτερινός τύπος, είχα και την κόρη μου τότε πολύ μικρή, και έτσι τα ξενύχτια ήταν πολύ συνηθισμένα.

Καθώς πετούσα τα σκουπίδια, είδα ένα μωρό γατάκι μέσα σ' ένα σακουλάκι από αυτά που βάζουν τα τρόφιμα. Το σακουλάκι είχε μια τρυπίτσα, ευτυχώς, και το γατάκι μέσα ζούσε κανονικά. Ίσα που ανάσαινε.

Το πήρα αμέσως σπίτι και το καθάρισα με μωρομάντηλα. Ήταν παγωμένο, σχεδόν νεκρό. Το έτριψα με οινόπνευμα και εκείνο άρχισε να ζωντανεύει. Του φύσηξα στο στόμα όσο αέρα μπορούσα κι άρχισε να κλαίει δυνατά! Πήρα τότε μια σύριγγα, του έφτιαξα γάλα από το γάλα που έδινα και στην κόρη μου κι άρχισα να το ταίζω.

Έπινε γάλα για πέντε λεπτά! Ενώ κοιμόταν, το έβαλα σε ένα χάρτινο κουτί με μάλλινα σκεπάσματα και από πάνω στερέωσα μια λάμπα για να είναι συνέχεια ζεστό.

Για έναν σχεδόν μήνα, κάθε τέσσερις ώρες που τάζα την κόρη μου το τάζα κι εκείνο.

Το γατάκι μεγάλωσε, έγινε μια φουντωτή θηλυκιά γατούλα και την έβγαλα Ουρανία, γιατί σώθηκε σαν θαύμα εξ ουρανού.

<http://mycat.e-steki.gr> (με αλλαγές)

Το κείμενο μπορεί να ακουστεί δύο φορές, ανάλογα με το πόσο δυσκολεύτηκαν οι σπουδαστές. Μετά την ανάγνωση του κειμένου, δίνονται 15 λεπτά σε κάθε ομάδα για να ανασυνθέσει το κείμενο γραπτώς. Αφού ολοκληρώσουν την ανασύνθεση του κειμένου οι σπουδαστές, οι ομάδες ανταλλάσσουν τα κείμενά τους. Τα κείμενα διαβάζονται δυνατά από κάθε ομάδα και διορθώνονται από τους σπουδαστές με τη συνδρομή του/της διδάσκοντος/διδάσκουσας όπου απαιτείται.

Ο/Η διδάσκων/διδάσκουσα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη σωστή χρήση της [+/-συνοπτικής] όψης των ρημάτων που υπάρχουν στο κείμενο και κατευθύνει την προσοχή των σπουδαστών στη χρήση της [+/- συνοπτικής] όψης σε συνδυασμό με τα επιρρηματικά και τους συνδέσμους που υπάρχουν στο κείμενο:

- καθώς/ενώ + [-συνοπτική] όψη,
- [-συνοπτική] όψη με επιρρηματικά που δηλώνουν διάρκεια, π.χ. για πέντε λεπτά.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Επίσης, ο/η διδάσκων/διδάσκουσα μπορεί να κάνει και μεταγλωσσικές ερωτήσεις, όπως «Γιατί χρησιμοποιήσατε *έπινε* και όχι *ήπιε*;», για να ενισχύσει την επίγνωση των σπουδαστών.

Αφού ολοκληρωθεί η διόρθωση των κειμένων, δίνεται το αρχικό κείμενο στους σπουδαστές με επίσημανση των τύπων στους οποίους δόθηκε έμφαση ([+/-συνοπτικοί] ρηματικοί τύποι, επιρρηματικά, σύνδεσμοι). Η επισήμανση μπορεί να γίνει με το να μπουν σε κύκλο οι τύποι αυτοί ή με το να τυπωθούν με έντονο και διαφορετικό χρώμα.

Βιβλιογραφία

- Doughty, C. and Williams, J. (1998). *Focus on form in classroom second language acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- García Mayo, M. (2010). Focus on Form (FonF) in L2 Conversational Interaction. Paper presented at the workshop *Instructed Language Learning*. Thessaloniki, 23-15 April 2010.
- Kowal, M. and Swain, M. (1997). From semantic to syntactic processing: How can we promote metalinguistic awareness in the French immersion classroom? In R.K. Johnson and M. Swain (eds), *Immersion education: International perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press, 284-309.
- Long, M. (1991). Focus on Form: A design feature in language teaching methodology. In K. de Bot, R. Ginsberg and C. Kramsch (eds), *Foreign language research in cross-cultural perspective*. Amsterdam: John Benjamins, 39-52.
- Wajnryb, R. (1990). *Grammar dictation*. Oxford: Oxford University Press.